

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislav Vaško ve věci

žalobce: **D. Š.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený Mgr. Pavlem Hrtánkem, advokátem,
sídlem Pařížská 1218/7, 400 01 Ústí nad Labem

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 9. 2019, č. j. „X“,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 9. 2019, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty jeho námítky a potvrzeno Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 7. 2019, č. j. „X“, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod podle čl. II bodu 1 zákona č. 306/2008 Sb., který mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, jelikož nezískal potřebnou dobu pojištění pro nárok na invalidní důchod.

Žaloba

2. V žalobě a jejím následném doplnění žalobce uvedl, že s žalobou napadeným rozhodnutím nesouhlasí, jelikož v posudcích ze dne 7. 5. 2019 a 16. 9. 2019, které byly podkladem pro vydání obou rozhodnutí, jsou uvedeny domněnky posuzujícího lékaře a nepodložené informace, které neodpovídají skutečnému zdravotnímu stavu žalobce. Příkladem žalobce uvedl, že je v posudcích uvedeno, že je schopen slyšet normální hovor v místnosti, přestože uváděl, aby bylo hovořeno hlasitě z důvodu jeho oboustranné hluchoty, nesouhlasil ani s tvrzením, že předstírá deprese a pouze o nich hovoří. Taková tvrzení žalobce považuje za neprofesionální a urážlivá, neboť podle jeho názoru není během krátké doby, kdy posudkový lékař posuzoval jeho stav a hovořil s ním, možné takto jednoznačně určit, že se u žalobce nejedná o hluchotu ani deprese. Podle názoru žalobce nevzal posudkový lékař vůbec v úvahu vyjádření jeho ošetřujících lékařů, které je uvedeno v lékařských zprávách a zdravotních posudcích, které měl posudkový lékař i žalovaná k dispozici.
3. Žalobce dále uvedl, že vzhledem k jeho nízkému vzdělání a pokročilému věku je pro něj objektivně obtížné nalézt zaměstnání, a nachází se tak ve stavu hmotné nouze, současně je pro něj nemožné provést dobrovolnou úhradu důchodového pojištění, a nemá tedy možnost dodatečně splnit podmínku potřebné doby pojištění pro účely nároku na invalidní důchod a zároveň objektivně neměl a nemá možnost zajistit si příjem jiným způsobem, přitom však před vznikem invalidity získal 11 let a 34 dnů, avšak tuto dobu nelze v plné míře zohlednit, což považuje za nespravedlivé.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě nejprve shrnula průběh předchozího řízení a doplnila, že z údajů, nacházejících se v dávkovém spise a těch, které sám žalobce uvedl, vyplývá, že invalidita žalobce vznikla dnem 24. 9. 2008 a v rozhodném období deseti let před vznikem invalidity, tj. od 24. 9. 1998 do 23. 9. 2008 získal pouze 3 roky a 92 dnů pojištění a v období dvaceti let před vznikem invalidity, tj. od 24. 9. 1978 do 23. 9. 2008 získal žalobce pouze 6 let a 177 dnů pojištění.
5. Žalovaná zhodnotila i dobu vedení žalobce v evidenci úřadu práce po 31. 12. 1995 jako uchazeče o zaměstnání s tím, že dobu, po kterou náležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci lze hodnotit v rozsahu nejvýše 3 let a tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod. Doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci náležela před dosažením 55 let, se do podmínky potřebné doby pojištění započítává nejvýše v rozsahu 1 roku a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání.
6. Závěrem žalovaná odkázala na podrobné odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, neboť žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění a navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Replika a další vyjádření žalobce

7. V následných podáních žalobce uváděl, že se od roku 2008 léčí na psychiatrii, neslyší, je držitelem karty ZTP, málo chodí ven, protože mu to nedělá dobře a je v pracovní neschopnosti, neboť nezvládne docházet na úřad práce, nezvládá ani domácí práce a hygienu. V replice žalobce trval na podané žalobě a k vyjádření žalované uvedl, že žalovaná neuvádí žádné nové skutečnosti a právní argumenty nad rámec odůvodnění napadeného rozhodnutí, proto odkázal na žalobní body.

Ústní jednání

8. Při ústním jednání dne 22. 2. 2021 právní zástupce žalobce uvedl, že v posuzované věci je sporná zejména doba pojištění žalobce, přičemž přístup žalované se jim zdá tvrdý. S ohledem na to navrhl zrušení rozhodnutí žalované a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
9. Pověřená pracovnice žalované při tomtéž jednání soudu uvedla, že posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) je úplný a objektivní, a proto navrhla, aby soud žalobu zamítl.
10. Soud při jednání v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) provedl dokazování čtením protokolu o jednání a posudku posudkové komise ze dne 9. 11. 2020.

Posouzení věci soudem

11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po provedeném jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o invalidní důchod bylo vydáno na základě posudku o invaliditě vypracovaného dne 7. 5. 2019 posudkovou lékařkou MUDr. M. V. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Labem (dále jen „OSSZ“). Tato lékařka posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, přičemž datum vzniku invalidity stanovila na 24. 9. 2008. Konstatovala, že od 24. 9. 2008 do 31. 12. 2009 byl žalobce částečně invalidní, přičemž rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položky 9 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila v tomto období podle posudkové lékařky 40 % s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 6 odst. 4 dané vyhlášky nemění. Od 1. 1. 2010 byl žalobce invalidní Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v prvním stupni, přičemž rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položky 4 písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila podle posudkové lékařky 40 % v období od 1. 1. 2010 do 6. 10. 2013, 45 % od 7. 10. 2013 do 15. 7. 2018, 35 % od 16. 7. 2018 do 6. 5. 2019 a 45 % od 7. 5. 2019. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 15. 7. 2019 výše citované rozhodnutí, jímž zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu, jelikož nezískal potřebnou dobu pojištění pro nárok na invalidní důchod.

14. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky. Žalovaná si v řízení o námitkách vyžádala nový posudek o invaliditě žalobce ze dne 16. 9. 2019, který vypracovala posudková lékařka Lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení (dále jen „LPS“) MUDr. E. V. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla ke shodnému závěru, který je obsažen již v posudku o invaliditě ze dne 7. 5. 2019, tj. že od 24. 9. 2008 do 31. 12. 2009 byl žalobce částečně invalidní, přičemž rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položky 9 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila v tomto období 40 %. Od 1. 1. 2010 byl žalobce invalidní v prvním stupni, přičemž rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položky 4 písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila podle posudkové lékařky 40 % v období od 1. 1. 2010 do 6. 10. 2013, 45 % od 7. 10. 2013 do 15. 7. 2018, 35 % od 16. 7. 2018 do 6. 5. 2019 a 45 % od 7. 5. 2019, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nemění. Na základě tohoto nového posudku vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí ze dne 27. 9. 2019, kterým byly zamítnuty námitky žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2019
15. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění platí, že *„[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.“* Z odstavce 2 citovaného ustanovení vyplývá, že pokud pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a pokud poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
16. Pracovní schopnost je definována v § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, podle kterého platí, že *„[p]racovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“* V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

17. V § 39 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění je dále stanoveno, že „[z]a zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.“ V souladu s odstavcem 6 téhož ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Podle odstavce 7 téhož ustanovení je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
18. Soud podotýká, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity. Z § 2 odst. 3 této vyhlášky přitom vyplývá, že „[j]e-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.“
19. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity dále platí, že „[v] případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.“
20. V projednávané věci tedy byla žádost žalobce o invalidní důchod i jeho námitky zamítnuty s odůvodněním, že žalobce byl sice od 24. 9. 2008 do 31. 12. 2009 částečně invalidní a od 1. 1. 2010 invalidní pro invaliditu prvního stupně.
21. Soud připomíná, že jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí splňoval podmínky invalidity, tedy zda u něj došlo k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
22. Již výše bylo zmíněno, napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky LPS o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci tohoto soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 s. ř. s. v

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

návaznosti na § 77 téhož zákona odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů povolána k posuzování zdravotního stavu žalobců v soudních řízeních ve věcech důchodového pojištění. Tato posudková komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také datum vzniku jeho případné invalidity včetně jejího stupně.

23. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované posudkovou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek ze dne 9. 11. 2020 byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené spisové dokumentace OSSZ, spisové dokumentace námitkového řízení a dále na základě lékařských zpráv přiložených k námitkovému řízení (lékařské zprávy MUDr. K. ze dne 23. 6. 2008, MUDr. L. ze dne 7. 8. 2013 a 11. 3. 2016, MUDr. H. ze dne 22. 4. 2004, MUDr. K. ze dne 9. 6. 2008, 10. 5. 2010, 7. 10. 2013, 22. 3. 2016, 12. 7. 2018 a 11. 7. 2019, MUDr. S. ze dne 24. 9. 2008, propouštěcí zprávy z psychiatrie ze dne 25. 5. 2015 a 25. 4. 2019, MUDr. K. ze dne 3. 6. 2008 a 19. 9. 2019, MUDr. K. ze dne 20. 1. 2012, MUDr. S. ze dne 13. 6. 2018, MUDr. L. ze dne 12. 3. 2019 a psychologické vyšetření PhDr. B. ze dne 30. 5. 2011), dále na základě lékařských nálezů doložených k žalobě (lékařské zprávy MUDr. K. ze dne 25. 10. 2019, 31. 1. 2020 a 15. 6. 2020, propouštěcí zpráva z psychiatrie ze dne 20. 12. 2019 a konečně na základě vlastního vyšetření žalobce při jednání posudkové komise ze dne 9. 11. 2020. Na základě těchto dokladů dospěla komise k závěru, že od 24. 9. 2008 do 31. 12. 2009 byl žalobce částečně invalidní, přičemž rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položky 3 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila v tomto období 40 %. Od 1. 1. 2010 byl žalobce invalidní v prvním stupni, přičemž rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položky 4 písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila podle posudkové lékařky 40 % v období od 1. 1. 2010 do 6. 10. 2013, 45 % od 7. 10. 2013 do 15. 7. 2018, 35 % od 16. 7. 2018 do 6. 5. 2019 a 45 % od 7. 5. 2019, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nemění.
24. Posudková komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti s dominujícím postižením je rekurentní depresivní porucha v terénu lehké mentální retardace (dle psychologického vyšetření IQ 60) a histrionské poruchy osobnosti. Proto posudková komise hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce od 24. 9. 2008 do 31. 12. 2009 dle kapitol V. – duševní poruchy a poruchy chování, položky 3 – poruchy nálady (afektivní poruchy) - manické, bipolární, depresivní, písm. b) - středně těžké poruchy přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Pro toto zdravotní postižení stanovuje vyhláška míru poklesu pracovní schopnosti 20 - 40 %. Posudková komise shledala u žalobce míru poklesu pracovní schopnosti 40 %.
25. Od 1. 1. 2010 toto postižení hodnotila posudková komise dle kapitoly V. – duševní poruchy a poruchy chování, položky 4 – afektivní poruchy – poruchy nálady, písm. c) – středně těžké postižení přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 – 45 % a z tohoto rozmezí byla míra poklesu stanovena po celou dobu posuzování v závislosti na tom, v jaké fázi se onemocnění Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v dané době posuzování pohybovalo. Posudková komise konstatovala, že se u žalobce jednalo o rekurentní depresivní poruchu na pravidelné psychiatrické léčbě (ambulantní, lázeňské a hospitalizace), kdy žalobce opakovaně sám žádal o tzv. stabilizační hospitalizace pro neuspokojivý psychiatrický stav. Uvedla, že u žalobce jsou patrné tendence k situačním tělesným obtížím při zvýšené senzitivitě na okolní podněty, v exogenních příčinách dlouhodobě dominují socioekonomické problémy včetně abusu alkoholu, přičemž během let se rekurentní porucha pohybuje mezi mírnou a středně těžkou fází, podle vnějších okolností, převážně rodinných. V posledním období se jedná převážně o mírnou fázi.

26. Toto zdravotní postižení hodnotila dle kapitoly V., položky 4 písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 45 % (rozmezí 30 - 45%). Tuto horní hranici posudková komise zvolila i s ohledem na další postižení zdravotního stavu (oboustrannou hluchotu). K dalšímu navýšení pro další postižení zdravotního stavu dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky nenašla posudková komise objektivní důvod. Z hlediska dominujícího duševního onemocnění, které během života u žalobce převážně vykazovalo střídavě lehké až středně těžké fáze, by posudková komise použila maximální hodnotu poklesu pracovní schopnosti 35 %, ale s ohledem na oboustrannou hluchotu velmi dobře kompenzovanou oboustrannými sluchadly použila posudková komise horní hranici rozmezí 45 %. K navýšení této maximální hodnoty již posudková komise neshledala objektivní důvod, protože žalobce v dělnických profesích během svého života pracoval minimálně. Ostatní komorbidity žalobce z funkčního hlediska neměly z obecného hlediska podstatný vliv na pracovní zařazení žalobce.
27. Posudková komise zdůraznila, že dle doložené dokumentace nelze stanovit jiné datum vzniku invalidity než dnem 24. 9. 2008, kdy byla diagnostikována rekurentní depresivní porucha (den propuštění z první psychiatrické hospitalizace). Již v tomto období lze přiznat pro dlouhodobou středně těžkou poruchu částečnou invaliditu při proklientském přístupu a vědomí dalšího zdokumentovaného vývoje choroby dnem propuštění, dříve ne. Před tímto datem uváděna diagnóza smíšená úzkostná a depresivní porucha, která nepodmiňovala přiznání invalidity (v této době odpovídal pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti kapitole V., položce 4, písm. b – středně těžká porucha - v procentním rozmezí 15 – 20 %)
28. Soud zhodnotil citovaný posudek posudkové komise ze dne 9. 11. 2020, který představuje stěžejní důkaz v tomto soudním řízení, a dospěl k závěru, že posudek byl vypracován po náležitém posouzení žalobcova zdravotního stavu na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů a vlastního vyšetření žalobce posudkovou komisí. Lékaři posudkové komise přitom shodně jako posudkoví lékaři vyhodnotili, že žalobce byl od 24. 9. 2008 do 31. 12. 2009 částečně invalidní a od 1. 1. 2010 byl invalidní pro invaliditu prvního stupně. Jednoznačně se shodli i v otázce určení rozhodující příčiny žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i na míře poklesu žalobcovy pracovní schopnosti. Z pohledu soudu je proto předmětný posudek úplný a přesvědčivý.
29. S výše popsaným závěrem posudkové komise se soud ztotožnil a za daného stavu věci neshledal potřebu, aby byl posudek posudkové komise ze dne 9. 11. 2020 doplňován či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí, nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání žalobcova zdravotního stavu. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznikli ani žalovaná ani samotný

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobce poté, co byli s citovaným posudkem seznámeni. Žalobcův zdravotní stav byl posouzen dvěma na sobě nezávislými posudkovými lékaři i posudkovou komisí, přičemž všichni dospěli ke shodnému posudkovému závěru, že žalobce je od 24. 9. 2008 do 31. 12. 2009 částečně invalidní a od 1. 1. 2010 invalidní pro invaliditu prvního stupně, shodli se též na hodnocení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti, přičemž i samotnou míru poklesu pracovní schopnosti hodnotili obdobně. Posudkoví lékaři ve shodě s posudkovou komisí stanovili shodně i datum vzniku invalidity, a to dnem 24. 9. 2008. Soud nemá pochybnost o správnosti lékařských závěrů posudkových lékařů, neboť posudkové závěry se ohledně naplnění předpokladu invalidity nelišily.

30. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět další dokazování, koresponduje s ustálenou judikaturou soudů rozhodujících ve správním soudnictví včetně Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50, publ. pod č. 150/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008-92, všechny dostupné na www.nssoud.cz).
31. Soud se poté musel zabývat tím, zda žalobce splnil druhou podmínku pro přiznání invalidního důchodu, a to zda žalobce získal potřebnou dobu pojištění, neboť žádost žalobce o invalidní důchod byla zamítnuta pro nesplnění potřebné doby pojištění podle § 43 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.
32. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že v předmětném řízení byly žalobci započítány následující doby pojištění, a to od 24. 9. 1998 do 23. 9. 2008 – 3 roky a 92 dnů pojištění a v období od 24. 9. 1988 do 23. 9. 2008 – 6 let a 177 dnů pojištění.
33. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
34. Podle § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění činí potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku a) do 20 let méně než jeden rok, b) od 20 let do 22 let jeden rok, c) od 22 let do 24 let dva roky, d) od 24 let do 26 let tři roky, e) od 26 let do 28 let čtyři roky a f) nad 28 let pět roků.
35. Podle § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění se potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.
36. Podle § 40 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pro účely splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod za dobu pojištění považuje též doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. a) a dále doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice, a to před dosažením 18 let věku, nejdříve však po ukončení

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

povinné školní docházky, a po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia. Ustanovení § 12 odst. 1 věty druhé platí zde přiměřeně.

37. V dané věci není sporné, že žalobce je invalidní v prvním stupni, je však sporná doba pojištění, která byla žalobci uznána jako doba, kdy byl důchodově pojištěn, neboť tato je pro něj významná z hlediska přiznání invalidního důchodu.
38. Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce se stal invalidním k datu 24. 9. 2008. Žalovaná pak provedla výpočet doby pojištění podle osobního listu důchodového pojištění, podle kterého žalobce získal od 24. 9. 1998 do 23. 9. 2008 dobu pojištění celkem 3 roky a 92 dnů a za dobu od 24. 9. 1988 do 23. 9. 2008 dobu pojištění celkem 6 let a 177 dnů, přičemž byla zohledněna i doba, po kterou byl žalobce veden jako uchazeč o zaměstnání.
39. Po zhodnocení výše uvedených skutečností, které plynou z obsahu správního spisu, soud konstatuje, že žalovaná při výpočtu doby pojištění žalobce postupovala zcela v souladu s právním řádem, neopomenula zhodnotit ani dobu vedení žalobce v evidenci úřadu práce po 31. 12. 1995, po kterou náležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, avšak z této doby lze hodnotit v rozsahu nejvýše 3 let a tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároků na důchod. Doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci náležela před dosažením 55 let, se do podmínky potřebné doby pojištění započítává nejvýše v rozsahu 1 roku a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání.
40. Soud zdůrazňuje, že pro splnění potřebné doby pojištění by žalobce buď musel splňovat dobu pojištění 5 let v posledních 10 letech před vznikem invalidity, nebo dobu pojištění 10 let v posledních 20 letech před vznikem invalidity (k výkladu § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2015, č. j. 3 Ads 56/2014-31).
41. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce získal od 24. 9. 1998 do 23. 9. 2008, tj. za dobu 10 let před vznikem invalidity, dobu pojištění celkem 3 roky a 92 dnů, z čeho je zjevné, že žalobce nedosáhl potřebných 5 let pojištění v posledních 10 letech před vznikem invalidity. Rovněž za dobu od 24. 9. 1988 do 23. 9. 2008 získal žalobce dobu pojištění celkem 6 let a 177 dnů a i v tomto případě musí soud konstatovat, že žalobce nezískal dobu pojištění 10 let v posledních 20 letech před vznikem invalidity. Žalobce tudíž nesplnil podmínku pro nárok na invalidní důchod spočívající v potřebné době pojištění.
42. Soud tedy námitkám žalobce nemohl přisvědčit, neboť, jak již bylo výše rozvedeno, žalovaná se řádně vypořádala se všemi skutečnostmi rozhodnými v dané věci a dospěla ke zcela správnému závěru, že u žalobce nejsou dány podmínky § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, neboť nesplnil druhou podmínku pro přiznání invalidního důchodu, a to potřebnou dobu pojištění.
43. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a tedy v rozporu se zákonem o důchodovém pojištění či správním řádem nebo, že by šlo o rozhodnutí překvapivé, jak namítal žalobce, a proto žalobu výrokem I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

44. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení ze zákona nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 22. února 2021

Mgr. Ladislav Vaško, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)